

INNOVATION THROUGH ETWINNING PROJECT WORK "MAGICAL WORLD OF COLORS" FOR FORMING KEY COMPETENCES IN PRE-SCHOOL CHILDREN

**Sabrie Meumune - senior teacher
DG "Nikola Vaptsarov", Asenovgrad**

**Atanaska Tacheva - teacher
DG "Nikola Vaptsarov", Asenovgrad**

Abstract: *The preschool age is suitable for laying the foundations of both cognitive skills and entrepreneurial competences and emotional intelligence in children. What we bet on is introducing young children to colors, because from a psychological point of view they strongly influence emotions. By developing the emotional intelligence of children already at preschool age, we can also work on forming the other key competencies of the 11th century - critical thinking, creativity, teamwork, entrepreneurship. The ability to read one's own and other people's emotions, not to be afraid of one's emotions and not to suppress them, to use and accept them as a normal part of one's life is the beginning of the formation of other competencies as well. In this report we present innovative activities from the eTwinning project "Magical World of Colors". The results we focused our attention on are for children to become familiar with the main colors, their shades, qualities and properties, in order to contribute to the construction of an artistic sense, an aesthetic sense and mastery of knowledge and skills that would lead to the successful formation of key competencies.*

Keywords: *innovative activities, project activity, key competencies, colors, emotional intelligence, entrepreneurial*

Ключовите компетентности са съчетание от знания, умения и нагласи, които помагат на учащите се да постигнат личностна реализация и осигуряват успешна адаптация в динамично променящия се свят. Европейската референтна рамка идентифицира следните осем ключови компетентности: *комуникацията на роден език; комуникацията на чужд език; математически умения и основни познания в областта на природните науки и технологии; дигитална компетентност; умения за учене; социални и граждански компетенции; инициативност и предприемачески умения; културна осъзнатост и творчески изяви.* [2] Важната им роля в развитието на човек, обуславя все по-голямата нужда от целенасочена и систематизирана работа на образователните институции на държавите от цяла Европа за овладяването им от най-ранна детска възраст.

Ключовите компетентности можем да развием чрез:

- Учене чрез действие и преживяване;
- Групова работа;
- Работа по проекти;

- Използване на интерактивни методи и техники;
- Активно общуване и осмисляне на собствения опит. [2]

Един от начините за развиването им е проектната дейност. Това е и причината за разрастването на интернет платформите за съвместни проектни дейности като eTwinning. eTwinning е една от най-големите социална мрежа за хората в образователната система, където те работят в сътрудничество по национални и международни проекти, обменят опит и идеи, развиват своите умения и компетентности и откриват възможности за онлайн професионално развитие. Включването на децата в eTwinning проекти пък стимулира изобразителните и конструктивни им способности, води до развитие на познавателните и творчески компетенции, което от своя страна способства за естетическото възприятие на света, за речевата активност, развива фантазията, пространственото и образно мислене и поддържа детската инициативност.

През месец септември 2018 год. се включихме в eTwinning проекта „**Magical World Of Colors**”. Този проект продължи да м. май 2019 год. Наред с главната си цел: децата да се запознаят с основните цветове, техните нюанси, качества и свойства, проектът спомогна за изграждане на художествен усет и естетическо чувство у децата, както и разви редица други ключови компетентности, необходими за пълноценното им израстване. Включването на децата в разнообразни творчески дейности, съдейства за развиването на важни психични процеси като възприемане, въображение, памет, образно мислене и внимание.

Всеки месец запознавахме децата с конкретен цвят. Извършвахме разнообразни индивидуални и общи дейности, като използвахме този цвят. Обща за всички бе дейността „Смесване на бои”. При нея всеки участник трябваше да смеси водещия за месеца цвят с останалите. Партньорите използваха различни начини и техники за смесване - чрез размазване на бои под прозрачно фолио, чрез поставянето им във воден разтвор, смесване чрез пръсти на ръцете или чрез отпечатване на цяла ръка. Използвахме палитра, стъклени бурканчета, чаши и какво ли още не. Децата учиха експериментирайки и забавлявайки се. Така те успяха да разберат по интересен, забавен и нагледен начин кои цветове са основни и защо са такива, кои са топли и студени, как и кои можем да получим чрез смесването и кои не, което от своя страна е добра тренировка за наблюдателността, вниманието и формирането на художествен опит. Обогатиха езиковите си умения и развиваха езиковите си компетентности, защото освен че се запознаха с имената на различните цветове и нюанси, чрез интересни и забавни презентации и песни, те се запознаха с наименованията на цветовете на работния език – английски и на езиците на всеки от партньорите.

Опознавайки добре един цвят децата имаха задачата да творят с него по-най-различни начини, като най-вълнуващият за тях бе „Творенето с ръце и крака”. Друга интересна дейност е „Покажи настроението си с балон”. Те трябваше да нарисуват на жълтия балон своето настроение, а след това да разкажат за него, да разпознаят емоцията на другарчето си и да се включат в игри с цел развитие на емоционалната им интелигентност.

По интересен и забавен начин създавахме най-различни образи и картини чрез отпечатване на ръцете и краката си. Рисуването е желана от децата дейност, която спомага за хармоничното развитие на децата, развива фината моторика и улеснява процесът на писане в следващ етап на развитие, стимулира въображението и креативността.

Освен чрез рисуване децата се включиха и в други дейности - моделираха, оцветяваха, апликираха, правиха оригами от цветни хартии и др, чрез които

затвърждаваха познанията си по цветознание, подобряваха координацията си и развиваха наблюдателността и концентрацията си. Комплексното развитие на всички когнитивни умения са изключително важни за успешното реализиране на децата в училище на един по-късен етап.

Всеки месец и всеки цвят ни носеше ново преживяване и ново предизвикателство. В месеца на синьото главен герой беше водата. Децата учиха за нея, за различните и свойства и състояния, правихме експерименти и се забавляваха много. Запознаха се с кръговрата на водата, защо тя е толкова ценна за всички живи същества и как влияе на растенията. Чрез експеримент в който поставихме различни растения в оцветена вода, децата видяха как растенията „пият“ от водата и как тя преминава в тях и ги оцветява. Изработваха рибки и други водните обитатели, както и превозните средства във водата чрез различни техники. Това обогати знанията им за важноста на природата и ролята и за човека.

Природата предлага изключително голямо разнообразие от форми и цветове, които децата съчетаваха и използваха в своите дейности в рамките на проекта. Сред тях бяха рисуване и апликиране с природни материали, засаждане на цветя и грижа за тях, правенето на портокалов сок, запознаването с различни животни и тяхната среда на живот. Чрез дейността „Прегърни дърво“ децата разбраха колко важни са дърветата и колко ценни са те за човека, ние трябваше да покажем любовта и признателността си към тях, като ги включим в игрите си - прегръщахме ги и ги целувахме. Това помогна да получат основни знания за природата и да я обикнат.

Познанията и любовта към природата по естествен начин прерасна към стремеж за нейното опазване и запознаване с рециклирането. Последва дейността „Творчество на рециклиран материал“ - чрез преработка и превръщането им в нещо полезно и красиво, искахме да изградим у децата уважение и положително отношение към природата, като привлякохме цялото семейство да участва в тази забавна и вълнуваща игра на трансформиране на отпадъчен материал.

В XXI- век наред с всички изброени компетенции и умение е изключително важно да се работи и за развиването на дигитални компетенции на учителите и учениците. Дигиталните компетенции са сред осемте ключови компетенции и се отнасят до критичност и увереност при употребата на пълния набор дигитални технологии за информация, комуникация и базово разрешаване на проблеми във всички аспекти от живота. Технологиите стават част от ежедневието на децата от най-ранна детска възраст, затова е важно да ги научим как те могат да им бъдат полезни и как можем да ги използваме безопасно. В рамките на проекта използвахме много интересни и полезни за тях приложения, като произведения с думи - wordart; колажи - bg.pixiz, PhotoScape, Photo Collage Maker, Picasa 3; клипови – Vimeo, Kizoa, Animoto, Renderforest, Scoompa Video, Picasa 3. Технологии за споделяне на мултимедийно съдържание padlet, онлайн пъзели и книги - Jigsaw, Worart, Storyjumper; приложение за анимиране и 3D реалности - Voki, AUGMENT , Monent Cam . С тяхна помощ направихме ученето много по-забавно и вълнуващо. Запознахме децата с правилата за безопасен интернет и за какво да внимават в интернет пространството. Развитието на дигиталните умения би могло да доведе и до овладеем и други ключови компетенции като комуникативни, езикови умения или основни умения по математика и природни науки.

В края на всеки месец дейностите по проекта се представяха в обща електронна книга или видео. Резултатите и продуктите от проекта са видими в интернет пространството и са добър педагогически опит по темата. Проектът приключи със създаване на песен за цветовете от всички участници и съвместно рисуване на дъга.

В заключение ще кажем, че проектът „**Magical World of Colors**“ бе интересен, качествен, творчески, добре структуриран, много полезен и забавен европейски проект, в който направихме пътешествие в света на цветовете. Чрез използване на интерактивни образователни технологии за общуване и обучение на децата, постигнахме глобалните му цели.

Работата по проекта стимулира креативността на децата, развитието на ключови компетентности като умение за учене, комуникативни, математически, дигитални компетентности, инициативност и творчески изяви, както и уменията им за сътрудничество и работа в екип. Всяко едно дете и всяка една група успя да прояви своята индивидуалност, чрез голямото разнообразие и свободата при реализирането на поставените задачи. Успяхме да създадем мотивация у децата и предизвикаме техния интерес към различните дейности, като оставим в тях чувство на увереност в собствените си качества и удоволствие от извършената работа.

Всички партньори по проекта взеха активно участие. В резултат на това, 13 партньори получиха знак за качество от ръководните звена на държавите, от които са участници, а в България получихме и II награда в категория „Най-добър eTwinning проект в категория 3-7 години“.

Литература:

1. Гюлчев, Н. 2020.01.29. „Развитие на цветовото възприятие в предучилищното детство чрез изобразителни дейности“; *journals.uni-vt.bg › getarticle*
2. Доц. Д-р Цветанска, С 2020.01.29. „Ключови компетентности“; <https://www.navet.government.bg/bg/media/Key-Competencies.pdf>
3. <https://www.schooleducationgateway.eu/bg/pub/resources/tutorials/digital-competence-the-vital-.htm>
4. <https://twinspace.etwinning.net/69627/home>